

Motion till riksdagen 2012/13:Ju259

av **Kent Ekeroth och Lars Isovaara (SD)**

Åtgärder vid flerfaldig brottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka tilläggsstraffskalan vid flerfaldig brottslighet och i vissa fall applicera kumulationsprincipen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utdöma maxstraff när en person begått tre eller fler våldsbrott, sexualbrott, narkotikabrott eller en kombination därav.

Motivering

I Sverige tillämpas vid flerfaldig brottslighet principen om gemensamt straff. Principen, som bl.a. kommer till uttryck i 30 kap. 3 § BrB, innebär att det inte sker någon separat straffmätning för varje enskilt brott utan att domstolen gör en gemensam straffmätning för alla de brott som den tilltalade döms för och därefter bestämmer en gemensam påföljd för brotten. Domstolen behöver alltså inte bedöma varje brott för sig utan ska när straffet bestäms se till brottsligheten som helhet.

Vid flerfaldig brottslighet gäller enligt 26 kap. 2 § BrB en särskild straffskala. Utgångspunkten för den gemensamma straffskalan är det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten. Med ett visst tillägg utgör det straffskalans maximum. Tillägget är som minst ett år och som mest fyra år beroende på hur allvarlig brottsligheten är.

Även om det moraliskt sett kan vara fel att ge ”rabatt” på andra människors lidande finns det ibland en poäng att inte rakt av tillämpa det som kallas kumulationsprincipen där straffskalorna adderas för varje brott. Detta eftersom det rent teoretiskt kan innebära att en som snattar flera gånger kan få högre straff än en person som begått ett mord, även om resonemanget ofta kan vara väldigt teoretiskt. Idag anger lagen följande (26 kap. 2 § BrB):

2 § Fängelse får användas som gemensamt straff för flera brott, om fängelse kan följa på något av brotten.

Fel! Okänt namn på

Fängelse på viss tid får sättas över det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten men får inte överstiga vare sig de högsta straffen sammanlagda med varandra eller arton år. Det får inte heller överskrida det svåraste straffet med mer än

1. ett år, om det svåraste straffet är kortare än fängelse i fyra år,
2. två år, om det svåraste straffet är fängelse i fyra år eller längre men inte uppgår till fängelse i åtta år,
3. fyra år, om det svåraste straffet är fängelse i åtta år eller längre.

Om exempelvis en person till exempel misshandlar två olika personer får gärningsmannen idag alltså maximalt tre år i fängelse, eftersom det svåraste straffet i straffskalan för misshandel är två år och tillägget för flerfaldig brottslighet är max ett år enligt punkt ett ovan. Dessa nivåer är otillräckliga och bör höjas. Dels bör maxtillägget höjas men det bör även tillkomma ett minimitillägg. Som vi vet utnyttjas inte straffskalan som den borde i Sverige idag utan domstolarna har en tendens att döma i den nedre delen av straffskalan.

Det bör undersökas med syfte att ändra lagen så att brott under punkt ett i 26 kap. 2 § i BrB har ett minimitillägg på sex månader och ett maxtillägg på två år. Under punkt två bör minimitillägget vara ett år och ett maxtillägg på fyra år. Under punkt tre bör ett minimitillägg vara två år och ett maxtillägg på åtta år. Genom att införa minimitillägg försäkras det att gärningsmannen som uppenbarligen begått flera brott alltid ådrar sig ett ordentligt förlängt straff. Detta bör vara naturligt och med utökat maxtillägg ges samhället möjligheten att i straffet mycket tydligare inkludera det faktum att en person begått flera brott, vilket borde ge mer utslag för straffvärdet än vad det gör idag. Dessa förändringar skulle ge en klar förbättring som bättre återspeglar det straffvärde upprepade misshandelsfall bör innefatta.

I vissa fall finns det behov av att frångå regeln om strafftillägg. Har en person begått flera grova våldsbrott och sedan blir ställd inför rätta ska kumulationsprincipen kunna användas, där våldsbrottslingen får sina straff adderade på varandra.

”Tredje gången gillt”

Utöver detta anser jag att principen ”tredje gången gillt” bör gälla. Om en person exempelvis för tredje gången begår ett vålds- eller sexualbrott i någon form, eller en kombination av dessa, inom en viss tidsperiod, bör gärningsmannen per automatik dömas till lagens maxstraff för det brottet plus tillägg för flerfaldig brottslighet, eller vid flerfaldig brottslighet vid det tredje brottet; maxstraff för det brott som har det högsta maxstraffet, plus det tillägg som ges vid flerfaldig brottslighet. Till exempel ska en person som utfört två misshandelsfall tidigare och därefter inom tidsgränsen begår en våldtäkt alltså få fängelse i sex år, vilket är maxstraffet för våldtäkt, plus maxtillägget på fyra år enligt vårt förslag ovan på reviderat tillägg för flerfaldig brottslighet, för sammanlagt alltså tio år.

Fel! Okänt namn på

Exempelvis används en sådan princip vid fortkörning; om en person kör 20 km över hastighetsgränsen tre gånger får denne böter de två första gångerna men förlorar körkortet den tredje gången trots att det är samma brott som är begånget som de två första gångerna.

Endast de brott som tidigare genererat en dom med fängelse (oavsett om fängelsetiden avtjänas villkorligt eller på anstalt) ska vara förenat med ”tredje gången gillt”-principen samt endast för våldsbrott, sexualbrott samt narkotikabrott. Dessutom ska det alltså finnas en tidsgräns inom vilket denna princip ska gälla (exempelvis sju år eller dylikt).

Regeringen bör återkomma med ett lagförslag i enlighet med denna motion.

Stockholm den 2 oktober 2012

Kent Ekeröth (SD)

Lars Isovaara (SD)